

PSYCHOLOGY

મનોવિજ્ઞાન

(328-G)

Time : 3 Hours]

સમય : 3 કલાક]

[Maximum Marks : 100

[અધિકતમ ગુણ : 100

- Note :**
- This Question Paper consists of **two** Sections, viz., 'A' and 'B'.
 - All** questions from Section 'A' are to be attempted.
 - Section 'B' has **two** options. Candidates are required to attempt questions from **one** option only.
 - Marks are indicated against each question.
 - For multiple-choice questions, choose the correct answer from the four options (A), (B), (C) or (D) and write it in your answer-book.
- નોંધ :**
- આ પ્રશ્નપત્રમાં બે વિભાગ છે - વિભાગ 'A' અને વિભાગ 'B'.
 - વિભાગ 'A' ના બધા જ પ્રશ્નોના જવાબ અનિવાર્ય છે.
 - વિભાગ 'B' માં બે વિકલ્પ છે. પરીક્ષાર્થીએ માત્ર એક વિકલ્પમાંથી પ્રશ્નોના જવાબ આપવાના છે.
 - પ્રત્યેક પ્રશ્નના ગુણ તેની સામે આપેલા છે.
 - બહુવિકલ્પી પ્રશ્નોમાં, ચાર વિકલ્પો (A), (B), (C) અને (D) માંથી સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરી તમારી ઉત્તર પુસ્તિકામાં જવાબ લખો.

SECTION - A

વિભાગ - A

- During which of the following age range can the plateau stage be observed during the developmental stages of human being ? 1
(A) 3 - 5 years (B) 5 - 12 years
(C) 12 - 18 years (D) 18 and above
નીચેમાંની કઈ વયશ્રેણી પ્લેટઅસ અવસ્થા (Plateau Stage) ને માનવીય વિકાસના તબક્કે અવલોકન કરી શકે છે ?
(A) 3 - 5 વર્ષ (B) 5 - 12 વર્ષ
(C) 12 - 18 વર્ષ (D) 18 ઉપર
- Cognitive approach views mental disorders as caused by : 1
(A) Irrational beliefs (B) Modelling
(C) Unconscious conflicts (D) None of the above
બોધાત્મક અભિગમો માનસિક વિકારોને કારણે થાય છે :
(A) અતાર્કિક માન્યતાઓ (B) મોડેલિંગ
(C) બેભાન તકરાર (સંઘર્ષ) (D) ઉપરોક્ત કોઈપણ નહીં

3. The adrenal glands are located near which organ ? 1
 (A) Heart (B) Liver (C) Lungs (D) Kidneys
 એડ્રેનલ ગ્રંથીઓ કયા અંગમાં હોય છે ?
 (A) હાર્ટ (હૃદય) (B) યકૃત (લીવર) (C) ફેફસાં (લંઝ) (D) કિડની
4. Which one of the following is a part of Vigyanamaya Kosha ? 1
 (A) Gross physical body (B) Five sense organs and intellect
 (C) Seat of ego (D) Metabolic processes
 નીચેમાંનો કયો વિકલ્પ વિજ્ઞાનમય કોષનો ભાગ છે ?
 (A) કુલ (ગ્રોસ) ભૌતિક શરીર (B) પાંચ જ્ઞાનેન્દ્રિયો અને સમજશક્તિ
 (C) અહંકારની ભાવના (D) મેટાબોલિક પ્રક્રિયા
5. Which of the following cannot be a cause of stress ? 1
 (A) Divorce (B) Shopping
 (C) Unpleasant work environment (D) Meditation
 નીચેમાંનું કયું વિકલ્પ તનાવ (તાણ) નું કારણ નથી ?
 (A) છૂટાછેડા (B) ખરીદારી
 (C) અપ્રિય કાર્યસ્થળ (D) ધ્યાન
6. List any two impact of distribution of practice on learning. 2
 અધ્યયનના અભ્યાસની વહેંચણીના કોઈપણ બે પ્રભાવોની સૂચિ બનાવો.
7. What is equilibrium ? 2
 સમતુલા એટલે શું ?
8. Describe the concept of collective unconscious. 2
 સામૂહિક બેભાનતાના ખ્યાલનું વર્ણન કરો.
9. Describe 'risky shift' phenomenon. 2
 'જોખમી પાળી' ઘટનાનું વર્ણન કરો.
10. Suggest any two factors which influence impression formation. 2
 મન પર પડેલી છાપની રચના પર અસર કરતા કોઈપણ બે પરિબળો સૂચવો.

11. Elaborate the four major stages of the cognitive development as given by piaget. 4
પિયાગેટ દ્વારા આપવામાં આવેલ જ્ઞાનાત્મક વિકાસના ચાર મુખ્ય તબક્કાઓનું વિસ્તૃત વર્ણન કરો.
12. What is a group ? Describe the three types of interdependencies observed in a group. 4
જૂથ એટલે શું ? જૂથમાં પરિલક્ષિત થતી ત્રણ પ્રકારની પરસ્પર નિર્ભરતા વિશે ચર્ચા કરો.
13. What are neurons ? Describe the structure of neurons. 4
ચેતાતંત્ર શું છે ? ચેતાતંત્રના માળખાને વર્ણવો.
14. Define learning and write its any three features. 4
શિક્ષણ (અધ્યયન) ને વ્યાખ્યાયિત કરો અને તેના કોઈપણ ત્રણ લક્ષણો લખો.
15. What is a developmental task ? State the developmental tasks of adolescents. 4
વિકાસલક્ષી કાર્યો એટલે શું ? કિશોરાવસ્થાના વિકાસલક્ષી કાર્યો લખો.
16. Describe the concept of gunas as given in the Bhagvadgita. 4
ભગવદ્ગીતામાં આપવામાં આવેલા 'ગુના' ની કલ્પનાનું વર્ણન કરો.
17. Define mean and median and calculate their values in the following distribution of data. 4
12, 20, 23, 26, 28, 40, 35, 25
મધ્યક અને મધ્યસ્થને પરિભાષિત કરો અને આપેલ માહિતીના આધારે તેના મૂલ્યોની ગણતરી કરો :
12, 20, 23, 26, 28, 40, 35, 25
18. Differentiate between approach - approach and avoidance - avoidance conflict with the help of an example each. 4
અભિગમન-અભિગમન અને પરિહરણ-પરિહરણ સંઘર્ષ વચ્ચેના તફાવતને દરેકનું ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
19. Suggest any two roles of family in the moral development of a child. 4
બાળકના નૈતિક વિકાસમાં કુટુંબની કોઈપણ બે ભૂમિકાઓ સૂચવો.
20. Suggest any four reasons for which people join groups. 4
એવા કોઈપણ ચાર કારણો સૂચવો કે જેના માટે લોકો જૂથમાં જોડાય છે.
21. What are variables ? How can one control the extraneous variables ? 6
ચલ શું છે ? બાહ્યચલોને કેવી રીતે નિયંત્રિત કરી શકાય છે ?
22. What are anxiety disorders ? Describe any three types of anxiety disorders. 6
ચિંતા અવ્યવસ્થા એટલે શું ? ચિંતા અવ્યવસ્થાના કોઈપણ ત્રણ પ્રકારોનું વર્ણન કરો.

23. Describe the key forms of emotional expressions. 6
ભાવનાત્મક અભિવ્યક્તિના મુખ્ય સ્વરૂપોનું વર્ણન કરો.
24. List out and elaborate any six factors which result in attraction. 6
એવા કોઈપણ છ: પરિબલોને સૂચિબદ્ધ અને વર્ણિત કરો, જેના કારણે આકર્ષણ થાય છે.
25. Suggest the uses of intelligence tests. 6
બુદ્ધિ-કસોટીના ઉપયોગો સૂચવો.

SECTION - B

વિભાગ - B

OPTION - I

વિકલ્પ - I

(World of Work)

(કાર્ય જગત)

26. What is the age range of maintenance stage ? 1
(A) 20 - 25 years (B) 25 - 35 years
(C) 35 - 45 years (D) 45 - 58 years
મંચને જાળવણીની વયશ્રેણી શું છે ?
(A) 20 - 25 વર્ષ (B) 25 - 35 વર્ષ
(C) 35 - 45 વર્ષ (D) 45 - 58 વર્ષ
27. Define the term 'career' in career development. 2
કારકિર્દી વિકાસના ક્ષેત્રમાં 'કારકિર્દી' ની વ્યાખ્યા આપો.
28. Describe the two types of stress. 2
બે પ્રકારના તનાવોનું વર્ણન કરો.
29. Explain any two organisational factors which influence job satisfaction. 4
કાર્ય-સંતુષ્ટિને અસર કરતા ગમે તે બે સંગઠનાત્મક પરિબલોનું વર્ણન કરો.
30. Examine any two cognitive strategies of handling stress. 6
તણાવને નિયંત્રિત કરવાની કોઈપણ બે જ્ઞાનાત્મક વ્યૂહરચનાઓનું પરીક્ષણ કરો.

OPTION - II

વિકલ્પ - II

(Facilitating Early Childhood Education)

(પ્રારંભિક બાલ્યાવસ્થા શિક્ષણની સુગમતા)

26. What is the minimum space required for indoor play area per child ? 1
(A) 2 square meter (B) 3 square meter
(C) 4 square meter (D) 1 square meter
ઈન્ડોર રમત રમવા માટે ઓછામાં ઓછી જગ્યા પ્રતિ બાળક માટે હોવી જોઈએ :
(A) 2 વર્ગ મિ. (B) 3 વર્ગ મિ.
(C) 4 વર્ગ મિ. (D) 1 વર્ગ મિ.
27. Describe proximodistal development. 2
નિકટવર્તી વિકાસને વર્ણવો.
28. Write any two benefits of Parental involvement in play centre. 2
રમતકેન્દ્રમાં માતા-પિતાની સંડોવણીના કોઈપણ બે ફાયદાઓ લખો.
29. State any four objectives of a play centre. 4
રમતકેન્દ્રના કોઈપણ ચાર ઉદ્દેશો જણાવો.
30. Explain the factors affecting growth and development of a child. 6
બાળકની વૃદ્ધિ અને વિકાસને પ્રભાવિત કરતાં ઘટકો સ્પષ્ટ કરો.

- o O o -

